

DHU-II.054.11.2017.AS

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Krzysztofa Mroza podczas 48. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 19 października 2017 roku, przedstawiam stanowisko opracowane we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że we wszystkich krajach Unii Europejskiej obowiązują, co do zasady, te same regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa i jakości żywności, w tym także w zakresie oznakowania. Prawo unijne stanowi, że każdy środek spożywczy oferowany konsumentom musi być oznakowany informacjami o jego podstawowych cechach, między innymi o składnikach z których został wytworzony i wartości odżywczej¹. Uważa się, że oznakowanie produktu w myśl prawa unijnego, dostarcza wystarczających informacji o produkcie, aby konsument mógł dokonać właściwego wyboru, zgodnego z jego oczekiwaniami². Podkreślić należy, że przepisy zawierają minimalne wymagania wobec produktów dostępnych na rynku, co oznacza że ten sam produkt po ich spełnieniu może być produkowany zarówno jako produkt o niższych, jak i wyższych parametrach jakościowych. Mając na uwadze powyższe, organy kontroli nie mogą zakazywać lub utrudniać oferowania na rynku tych wyrobów, które spełniają wymagania prawa unijnego. Ustanowienie dalej idących kryteriów jakościowych, które byłyby niespójne z wynikającymi z unijnego prawa nie jest możliwe.

Jak wskazują producenci powodem występowania różnic w składzie produktów żywnościowych produkowanych na różne rynki jest między innymi konieczność dopasowania produktów do lokalnych preferencji smakowych konsumentów, dostępności lokalnych surowców, nawyków konsumenckich oraz zasad produkcji w zgodności z lokalnymi przepisami. Producenci twierdzą, że muszą uwzględniać powyższe uwarunkowania przy jednoczesnej dbałości o zachowanie najwyższych możliwych do osiągnięcia norm jakościowych. Jak wynika z informacji pozyskanych od producentów występujące różnice w składzie

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.).

² Art. 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 01.02.2002 P. 0001-0024 z późn. zm.).

produktów żywnościowych mogą mieć również swoje źródło w lokalnej różnorodności surowców rolnych oraz ich okresowej dostępności i zmienności biologicznej.

Rząd uważa za konieczne wyjaśnienie skali i przyczyn sygnalizowanej dyskryminacji konsumentów niektórych państw członkowskich. Stąd też Polska wraz z pozostałymi państwami Grupy Wyszehradzkiej (GV4), we wspólnych oświadczeniach kierowanych do Komisji Europejskiej (KE), wzywała do rozpoczęcia prac nad wyjaśnieniem problemu różnic w jakości produktów tej samej marki i w takich samych opakowaniach, oferowanych konsumentom w różnych państwach Unii Europejskiej (UE). Polska podkreślała także konieczność udziału w podejmowanych działaniach wszystkich państw członkowskich w oparciu o ujednoczoną metodykę badań porównawczych. Takie podejście umożliwi wyciągnięcie obiektywnych wniosków i oceny faktycznego występowania problemu „podwójnej jakości” i jego skali. W związku z powyższym, w zakresie „podwójnej jakości” Polska nie tylko współpracuje z państwami GV4, ale uczestniczy także w spotkaniach organizowanych przez KE.

Na poziomie unijnym Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej (JRC) podjęło działania, w celu opracowania wspólnej metodyki, w oparciu o którą badania zostaną przeprowadzone we wszystkich państwach członkowskich. Na tej podstawie będzie możliwe przeprowadzenie ujednoczonej analizy porównawczej.

Równoległe do prac unijnych nad wspólną metodologią, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, podczas urzędowych kontroli przewidzianych na IV kwartał br., prowadzi również monitoring w kontrolowanych zakładach pod kątem porównania produktów spożywczych wyprodukowanych z przeznaczeniem na rynek krajowy oraz do innych krajów UE. Porównanie będzie dotyczyło w szczególności nazewnictwa, składu oraz prezentacji. Inspekcja dołoży również wszelkich starań, aby uzyskać wyjaśnienia od przedsiębiorców odnośnie ewentualnych przypadków zróżnicowania tych produktów.

Dodatkowo pragnę poinformować, że 26 września br. KE opublikowała „Zawiadomienie C(2017)65320 w sprawie stosowania prawa UE w zakresie żywności i ochrony konsumenta w odniesieniu do kwestii związanych z podwójną jakością produktów – Szczególny przypadek żywności”. W dokumencie tym omówione zostały przepisy prawne w zakresie oznakowania i nieuczciwych praktyk handlowych. Wskazano na konieczność analizy produktów, co do których powstaje wątpliwość dotycząca „podwójnej jakości” w świetle przepisów o nieuczciwych praktykach handlowych. Zawiadomienie zostało opublikowane również na stronie internetowej MRiRW co umożliwi krajowym producentom zapoznanie się ze wskazaniami KE dokonanie analizy stosowanych przez przedsiębiorców własnych praktyk handlowych.

Z poważaniem

z up. Ministra Rozwoju i Finansów

Mariusz Haładyj

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju

< Dokument podpisany elektronicznie przez: Mariusz Haładyj >

< Data podpisu: 10 listopada 2017 >